

„Mane motyvuoja tie keisti klausimai apie lietuvių kalbą“

Kviečiu skaityti interviu su vertėja, suaugusiųjų lietuvių kalbos mokytoja, Katalonų ir lietuvių asociacijos pirmininke Jolita Blyžyte.

Kristina JAKAITĖ-BULBUKIENĖ, Vilniaus universitetas

PASAULIOLIETUVIS.LT

Man labai įstrigo Jolitos pasakojimas per paskaitas užsienio lituanistinių mokyklų mokytojams apie himno giedojimą lietui lyjant Centrinės Amerikos džiunglėse, vulkaninio ežero saloje. Tai ir buvo mūsų pokalbio išeities taškas. O paskui išsikalbėjome apie buvimą pasaulio lietuviu, tapatybės ženklus, kelią į vertimą, mokytojavimą, organizacinius darbus ir ateities planus. Prieš jūsų akis – mūsų linksmas nuotolinis pokalbis.

Kristina: Pokalbį norėčiau pradėti nuo Jūsų pasakojimo, kaip per Valstybės dieną džiunglėse giedojote Lietuvos himną. Gal galėtumėte papasakoti plačiau?

Jolita: Giedojimo tradiciją jau turėjau, kai atvykau į džiungles. Susirinkdavome ir giedodavome ir čia, Katalonijoje, tą tradiciją daug kas mėgsta... Būdama naujoje vietoje atėjus laikui galvojau, trūks plyš reikia giedoti, nes visa mano šeima, mano pusseserės visos, visas artimųjų ratelis giedos... Lietuvoje himnas giedamas vakare, o ten reikiamą valandą buvo ankstus rytas, lijo (džiunglėse ne visą laiką gražus oras, būna taip, kad lyja labiau negu Lietuvoje). Be to, ten daugiau augmenijos, ir jeigu nėra saulės, būna tamsiau, todėl lipau kuo aukščiau [juokiasi].

Tuomet turėjome viešbutį iš daug namukų didžiojo Nikaragvos ežero Kosibolkos

(Cocibolca) saloje Ometepėje (Ometepe). Tie namukai buvo pastatyti iš palmių, bambukų, eukaliptų, drėbti iš molio, iš šieno – tokie labai ekologiški statiniai. Vienas iš jų – didelis namas dviem šeimoms, rimtas statinys, ne taip, kaip kiti, kur ant bambukinio stogo užlipęs turi žiūrėti, ar tinkamai atsistojai. Namas kaip tik tada buvo neišnuomotas, tai ir užlipau ant jo stogo.

Viršuje buvo fantastiškai gražu: ant apaugusio miškais ugnikalnio šlaito priešais matėsi kitas ugnikalnis, kuris kartais skleidžia dūmus, nėra labai aktyvus, bet gyvas. Tokie gražūs vaizdai, prieš akis susiaurėjimas tarp dviejų ugnikalnių – pasakiška vieta, iš karto įkvepianti medituoti. Ir pagalvojau: „Juk tokia proga, atsibaladojau į pasaulio kraštą, kodėl gi nesugiedojus!“ Kuo aukščiau, tuo geriau, nes juk garsas eina aukštyn, tikrai pasieks Lietuvą! [Juokiasi.]

Kristina: Lietuvą?

Jolita: Kad susilietu su visais giedančiais. Stovėjau po skėčiu, iš telefono sklido himno muzika. Ir tas lietus – tikrai barbenimas taip gražiai į skėtį.

Kristina: Ir sugiedojote iki pabaigos?

Jolita: Taip, taip, žinoma, labai melancholiškai ten tada pabuvau: sėdėjau ant ugnikalnio šlaito, žiūrėjau, svajojau.

Paskui Nikaragvoje prasidėjo karas, reikėjo bėgti. Mes tiesiog išvažiavome nežinia kur, viešbutį palikome tik su keliais vietiniais žmonėmis. Išvažiavome be atgalinio bilieto, be plano, nežinojome, kada grįšime. Truputį pagyvenome Panamoje, kol galiausiai viešbutį visai uždarėme, iki visi neramumai praeis.

Kristina: Kai būdami Lietuvoje matome, pavyzdžiui, nuotrauką iš Kalifornijos, kur šalia palmės lietuviškos kūčios valgomos arba šalia palmės Rūpintojėlis, austa juosta, nejučiom imame ir pagalvojame: „Netinka lietuviški ženklai prie to gyvenimo.“ Ar jums nebuvo to jausmo giedant Kudirkos „Tautišką giesmę“ džiunglėse? Gal jums ir pačiai truputėlį komiškai tas giedojimas ant stogo atrodė? Gal nenatūralus tai aplinkai?

Jolita: Sutinku. Be abejo, nenatūralus – jau vien aplinka ir salos vaizdas. Kur Lietuvoje būtų tokia sala? Horizonto linija visai kitokia, gamtovaizdis kitas. Taip, neįprasta, žinoma. Mūsų, lietuvių, atributika, trispalvės rūbų kombinacijos po palmėmis, kaip sakot, keistai atrodo [juokiasi]. Prieš išvykstant viena mano

draugė keliautoja buvo patarusi nusipirkti rimtą lietpaltinį bliuzoną, kuris atlaiko daug vandens. Aš įsigijau bliuzoną su Lietuvos olimpinės komandos atributika, nes Rūta Meilutytė kaip tik buvo laimėjusi medalį Londone. Su tuo bliuzonu visą laiką per lietų ir vaikščiodavau, tačiau labai greit išaiškėjo, kad vandens atlaikymo parametras yra per menkas... Jokie bliuzonai neatlaiko rimto tropikų lietaus. Ir vis tiek su lietuvišku žaliu bliuzonu man būdavo taip gera, nesvarbu, kad eini permirkęs. Lietuviška apsauga mane labai gerai veikdavo morališkai [juokiasi].

Kristina: Kai atsiduri tolimuose kraštuose, galvoji, kad tikrai tokiais labai aiškiais ženklais su Lietuva ir gali susisieti? Kad tai vienintelis galimas priminimas, nes vietinis gyvenimas visiškai kitoks.

Jolita: Taip, tikrai taip. Noriu papasakoti dar vieną situaciją, kai mums įprasti ženklai pateikiami visiškai kitaip. Švenčiant Kalėdas daug kur pasauly yra tradicija daryti prakartėlę. Pavyzdžiui, mūsų šeimoje Lietuvoje būdavo išlankstoma trimatė labai graži atvirutė, pagaminta mūsų mamos giminaitės vienuolės. Katalonijoje taip pat pasireiškia begalinė fantazija! Ir Ometepės saloje buvo kalėdinė mugė su prakartėlių paroda. Keisčiausias, juokingiausias mums atrodė į laivą paguldytas Jėzusiukas [juokiasi] – gulėjo laivo denyje kaip kokiam lopšy. Ometepės gyventojams pasaulis be laivo neįmanomas, jiems laivas, valtis, gelda – gyvenimo esmė, ryšys su pasauliu.

Kristina: Bet vis tiek jums svarbu, kad ir kur būtumėt, turėti tokį ženklą?

Jolita: Labai svarbu. Nenoriu sakyti, kad tai suteikia galimybę nepamiršti, kas esi, nes ir taip nepamiršti, bet parodo, kad tu esi štai šito etnoso, šito rato, šitos genties dalis. Tokie dalykai, tokie ženklai apibūdina tavo tapatybę. Tai, kas padeda mums palaikyti tapatybę, yra smagu, tai žmogui suteikia tokią kasdienę perspektyvą, kai esi išmokęs tai, ką išmokęs, esi prisigėręs to, ko prisigėręs. Kiekviena kultūra duoda savo, tu kaip kultūros nešėjas ją skleidi, nori nenori. Žinoma, kad ženklai yra svarbu, niekada to neužmiršti, nei gyvendamas po palmėmis, nei dykumoje, nei Europoje, kur viskas taip artima.

Kristina: Iš mūsų pokalbio suprantu, kad esate ne vienoje šalyje gyvenusi. Keliose?

Jolita: Kataloniškame gyvenime buvo trejų metų pertrauka, kaip jau minėjau, gyvenau Nikaragvoje, Kosta Rikoje. Prieš Kataloniją esu gyvenusi ir Liuksemburge, ir Paryžiuje, ir Londone, todėl jaučiuosi pasaulio lietuve. Esu

pasimėčiusi po pasaulį, tai pasaulio lietuvis vardas man tinka ir patinka.

Kristina: Ar Nikaragvoje bendravote su lietuviais? Kiek ten jų yra?

Jolita: Nikaragvoje nebuvo tiek daug išsibarsčiusių lietuvių, gal Centrinėje Amerikoje, kur yra daugiau senųjų kolonijų, jų daugiau, bet toje dalyje, kur aš buvau, tai ne. Buvo toks paradoksas: nors aš pati vertėja, man reikėjo rasti kitą vertėją dokumentams susitvarkyti. Vertėjas negali pats sau išsiversti dokumentų ir pasirašyti, todėl man reikėjo žmogaus, kuris pasakytų notarui: „Aš išverčiau ir patvirtinu.“ Ir radau vieną merginą, jie su šeima buvo išvažiavę gyventi į Nikaragvą visi keturi, tai buvo vienintelė lietuvė aplinkui. Vėliau sutikau dar vieną.

Kristina: O gal jums nuo Lietuvos padeda nenuolti tai, kad jūs su kalba dirbate, esate vertėja?

Jolita: Žinoma, padeda, bet jeigu nebūčiau vertėja ir jeigu nebūtų reikalo nuolat būti su lietuvių kalba, manau, vis tiek aš tapatybę kažkaip išlaikyčiau. Kam nors užklausus, siekčiau parodyti, kad esu kitokia. Nebūtinai kalba, bet labai gerai, kad yra kalba ir kad ji tokia. Man smagu pabrėžti savo kalbos išskirtinumą, man džiugu, kad mes turime sąsają su senovine archajiška prokalbe, tokias senas šaknis. Didžiuojuosi tuo!

Kristina: Jūs pagal išsilavinimą filologė?

Jolita: Ne [juokiasi]. Čia toks opus klausimas, aš esu iš tos vertėjų kategorijos, kurie į vertėjų gretas yra priimami kitokia tvarka nei gavę vertėjo išsilavinimą. Tam reikalingas bet kurios srities universitetinis išsilavinimas, vertėjo patirtis ir kad kas už tave laiduotų. Mane į profesionalių vertėjų asociaciją Katalonijoje priėmė su tokiais dokumentais.

Mokiausi Kaune, studijavau maisto technologiją [šypsosi], mano diplomas naudingas, nes tai aukštasis išsilavinimas, o per metų metus susikaupė ir vertėjo patirtis. Iš tikrųjų vertėjavimas atrado mane, manęs pradėjo klausinėti, prašyti, gal tu gali tam tą pasakyti, kitam tą išversti. Kaip vertėja pradėjau nuo policijos nuovados [šypsosi], nebuvo labai jau romantiška, bet ten reikėjo pagalbos.

Baigusi mokyklą, kiek pamenu, norėjau stoti į anglų filologiją, į Klaipėdos privatų universitetą, bet per kelias dešimtasias dalis taško neįstojau ir tada, su šeima

pasitarusi, išvažiavau į Kauną. Maniau, po metų pabandyčiau iš naujo, bet taip išėjo, kad nebepabandžiau.

Kristina: O asociacija, apie kurią kalbėjote, tai Ispanijos vertėjų asociacija? Katalonijos?

Jolita: Oficialiai vadinasi Katalonijos vertėjų profesionalų žodžių ir raštu asociacija. Penkios raidės – APTIC. Šitoje asociacijoje aš esu vienintelė lietuvė nuo 2009-ųjų, kreipdamasi jau turėjau pakankamai darbo patirties visokiose įmonėse ir organizacijose, joms buvau dirbusi, tai jos man ir parašė rekomendacinius laiškus.

Kristina: Verčiate iš katalonų kalbos? Iš ispanų irgi?

Jolita: Taip, mano darbo kalbos yra ispanų ir katalonų. Taip pat anglų, kadangi reikia vieną iš tų pagrindinių mokėti. Prancūzų nemoku taip, kad galėčiau vertėjauti. Taigi – anglų, ispanų, katalonų.

Kristina: Daugiausiai verčiate teismuose?

Jolita: Buvo toks etapas, kai tikrai daug verčiau teismuose. Bet nuolat būna, kad teismas neįvyksta, tai tas beprasmiškas važinėjimas... Važinėčiau nuo Katalonijos pietų iki šiaurės, apie 400 km spinduliu, nepatiko, kad buvo daugiau važinėjimo nei vertimo [juokiasi]. Jeigu turiu galimybę, teikiu prioritetą kultūrinių renginių vertimui.

Kristina: Vertimas žodžiu nėra paprastas dalykas – tiek teisme, tiek renginyje. Kaip supratote, kad norite tą daryti?

Jolita: Buvau Europos Parlamento praktikoje Liuksemburge, tada suvokiau, kad būtent žodinis vertimas yra tai, ko aš noriu, ką mėgstu, nes smegenų mankšta verčiant žodžiu yra tai, kas man suteikia adrenalino [juokiasi]. Iš tikrųjų aš esu iš tos kategorijos žmonių, kuriems labai smagu daryti visokius smegenų pratimus. Pavyzdžiui., Europos Parlamente man duodavo dokumentų ir italų kalba, nes buvau mokusis jos universitete ir šiek tiek mokėjau. Italų kalbos žinios man padėjo išmokti katalonų kalbą.

Kristina: Po truputį perėjote prie kultūrinių tekstų?

Jolita: Taip, palengva vis atsirasdavo kultūrinių temų. Dar visoks organizacinis

darbas su Katalonų ir lietuvių asociacija, pagalba konsulatui [šypsosi].

Kristina: Esate anksčiau užsiminusi, kad planuojate versti ir grožinės literatūros kūrinį.

Jolita: Raštu daug dokumentų versdavau dėl to, kad konsulatui reikėjo, su Užsienio reikalų ministerija buvome sutarę. Tokio paprasto, administracinio vertimo buvo labai daug, o grožinė literatūra dar tik atsiranda. Daug vertusi nesu, bet turiu šiek tiek praktikos. Pavyzdžiui, seniau buvo toks poezijos konkursas: lietuvių poeziją išverčiame į katalonų ir atvirkščiai. Skaitėme scenoje poromis – katalonas skaito lietuviškai, o lietuvis kataloniškai. Buvo smagu. Dabar jau patvirtinta, kad gausime bandomųjų vertimų stipendiją (kol kas dar negarantuotas dalykas, bet tikimės).

Kristina: O kokią knygą versite?

Jolita: Mano ištraukos yra iš Sigito Parulskio knygos „Laiko nusikaltimai“ ir Paulinos Pukytės knygos „Liublinas ir seradelė“. O kolegė Carmina Daban Sunyer vers kitas dvi knygas, ir tai bus pasakiškai geras darbas, nes viena vertėja katalonė, kita lietuvė ir abi gerai suprantame kitą kalbą. Ji yra mokiusis Vilniaus universitete, išvertusi poezijos, kelias Jono Biliūno apysakas, tik jų leidimas įstrigęs.

Kristina: Dar jūs esate Katalonų ir lietuvių asociacijos vadovė.

Jolita: Dabar esu pirmininkė. Asociaciją iš tikrųjų įkūrė katalonai, gal kokiais 1988-aisiais, kai Lietuva kilo. Tada ir nariai daugiausia buvo katalonai, tik keletas lietuvių. Kitaip tariant, tai draugų grupės įkurta asociacija. Vienas iš tų draugų – mano vyras Miquel'is Vila i Regard'as, tuomet jis buvo Lietuvos garbės konsulas.

Anksčiau asociacija turėjo kitą pavadinimą – Lietuvos draugų Katalonijoje asociacija, kažkur yra išlikęs lipdukas su šiuo pavadinimu. Sutrumpinimas Ct-Lt atsiradęs maždaug nuo 2005-ųjų. 2015-aisiais kaip tik buvo asociacijos 10-metis, jį šventėme vis nepabaigiamoje statyti Barselonos Šv. Šeimynos bažnyčioje (Sagrada Familia), buvo atvažiavęs Kauno kamerinis choras. Surengėme tikrai gražų renginį.

Kristina: Ar jums nebuvo keista, kai pirmąkart išgirdote apie Lietuvos draugų asociaciją? Čia turbūt susiję su Lietuvos nepriklausomybės siekiu, su pačios

Katalonijos nepriklausomybės noru?

Jolita: Pradėsiu nuo to, kad man buvo labai keista, kaip žmonės reagavo, kai pradėjau aplinkiniams sakyti, kad esu lietuvė. „Tu lietuvė? Oho!“ – ta reakcija. Per petį tapšnoja, klausinėja, apsikabina, toks artumas. Pamačiau, kad kažkur kitoje pasaulio daly būti lietuviu yra „oho“. Aš džiaugiasi, nors nesupratau, kodėl taip yra. Lietuva man tada atrodė maža, ekonomiškai silpna, tai kodėl čia lietuviai taip gerai priimami? Aplinkinių reakciją galėčiau palyginti su mūsų, Lietuvoje gyvenusių anais laikais, reakcija į „aš amerikonas“ arba „turiu giminių Amerikoje“ – tai mums būdavo „oho“.

Kristina: O kaip įsitraukėte į šios asociacijos veiklą?

Jolita: Į Kataloniją gyventi atvažiavau 2005-ųjų pabaigoje. Prasidėjo visokie kultūriniai renginiai, kuriuos asociacija organizuodavo, buvo, atsimenu, Katalonijos kultūros savaitė Lietuvoje. Ji truko net dešimt dienų, ten buvo labai smagu: ir koncertai, ir maisto visokio, poezijos, teatro. Kaune vyko labai daug renginių. Nuo tada aš pradėjau po truputį įsitraukti į veiklą su vertimais. Paskui buvo noras padaryti grįžtamąjį renginį Katalonijoje. Reikėjo nemažai finansų, pradėjo keistis valdžios, vienas pažada, kitas atsako, ir nors renginys neįvyko, aš po truputį išsitraukiau. Kultūros savaitė ir buvo tas didysis renginys, nuo kurio aš pradėjau dalyvauti asociacijos veikloje.

Kai prie Katalonų ir lietuvių asociacijos veiklos prisidėjo daugiau lietuvių, buvo pakeistas pavadinimas ir atsirado labai daug noro imtis kultūrinių mainų. Laikas bėga, ir po truputį kai kas lieka nuošaly, atsisijoją kai kurie žmonės, ateina, grįžta, išeina – įvairiai. Anksčiau buvo labai daug katalonų, dabar pagrindiniai – keli lietuviai. Asociacija oficialiai registruota, todėl galime gauti finansinę paramą šeštadieninei mokyklėlei, tuo labai džiaugiamės. Būna ir kitokių renginių, mielai jungiame abi kultūras, nes Katalonijoje dauguma šeimų mišrios, vienas vietinis, o kitas lietuvis.

Kristina: O kokio dydžio jūsų lituanistinė mokyklėlė?

Jolita: Kai prasidėjo, buvo – bet tokios visos pradžios – rodos, šeši vaikai. Mokyklėlės idėją puoselėjo Solveiga Stankevičiūtė, ji ir vadovauja iki šiol. Solveiga pradėjo ieškoti patalpų, kreipėsi į konsulatą, o ir mes buvome sugalvoję, kad galėtume konsulato posėdžių salę paskirti lietuviškiems susirinkimams. Mokyklėlės veikla prasidėjo 2006-aisiais. Jau po kelerių metų prašydavome vietos

savivaldybių patalpose, nes mokyklėlė išaugo... Paskui viskas dar labiau išibėgėjo: viena skirtingo vaikų amžiaus grupė buvo nepatogu, todėl gal kokiais 2008-aisiais pradėta skirstyti į kelias, paskui jau visą laiką dirbo trys mokytojos ir buvo krūva vaikų. Šiais metais ieškome salės renginiui, kad tilptų 120 žmonių, vadinasi, užaugome [šypsosi].

Kristina: 120 žmonių – tai ne vien vaikai, čia su tėvais?

Jolita: Taip, į renginį užsiregistravo 54 vaikai, kiti suaugusieji.

Kristina: Kiekvienoje mokyklėlėje, asociacijoje labai daug nematomo, tačiau daug laiko suryjančio darbo. Kaip spėjate?

Jolita: Dirbu ne viena. Kaip jau minėjau, Solveiga Stankevičiūtė yra lituanistinės mokyklėlės pradininkė, ji visą laiką jai vadovavo. Ji buvo ir pirmoji mokytoja, paskui jau ieškojo mažiukams ar didesniems kito žmogaus, mamos viena ar kita prisijungdavo prie veiklos. Joana Jokūbauskaitė irgi labai daug prisideda ir prie asociacijos, ir prie mokyklėlės. Smagu, be abejo, kai įsitraukia nauji, turime daug geranoriškų žmonių. Ir man pačiai yra tekę Snieguole renginyje pabūti, mano dėdė buvo netyčia užsukęs į Barseloną, tai Kalėdų Seniu užverbavau [juokiasi].

Kristina: O kada suaugusiuosius pradėjote mokyti lietuvių kalbos?

Jolita: Prieš išvažiuodama į Centrinę Ameriką. Išvykau 2015-aisiais, prieš tai jau turėjau kelis mokinius. Tarp jų buvo venesuelietė, su kuria ir dabar dar palaikome ryšį. Ji kreipėsi pagalbos į konsulatą, kad nori išmokti kalbos, bet neranda mokytojo. Negalėjau žmogui nepadėti. Minėta venesuelietė lietuvių kilmės, jos seneliai senieji migrantai – tų ankstesnių bangų. Tėtis lietuvis, mama venesuelietė. Venesueloje buvo sudėtinga padėtis, jos tėtį nužudė, mama su dukromis pabėgo, taip atsidūrė Katalonijoje. Mama labai stengėsi atgaivinti tą lietuvišką šeimos pusę, tai kaip nepadėsi... Abi mergaitės turėjo lietuviškus dokumentus ir svarstė gyventi Lietuvoje.

Kristina: Mokote ne tik katalonus, bet ir kitus, kurie kreipiasi?

Jolita: Dauguma mokinių yra Katalonijos gyventojai, katalonai, ispanai, bet pasitaiko ir iš įvairių Pietų Amerikos šalių.

Kristina: O kokia buvo pradžia? Ar jus prikalbėjo, ar jūs jautėte poreikį, ieškojote naujos veiklos? Turiu įtarimą, kad mokymas jums buvo visiškai nauja veikla,

nesvarbu, kad dirbote su kalba, bet tai nereiškia, kad mokėjote jos mokytį.

Jolita: Toli gražu. Kai esi gimtakalbis, gali mokytį tik tokių elementarių dalykų: labas, mano vardas, telefono numeris. Solveiga buvo susikoncentravusi į vaikų mokymą, bet vis turėdavo vieną kitą suaugusį žmogų. Kai grįžau iš Centrinės Amerikos, ji ir priprašė. Įsitraukiau, nes dirbti su kalbomis man smagu, galima sakyti, kad visada patiko, pati lankiau ispanų, katalonų kalbų kursus.

Kristina: Kiek dabar turite mokinių ir kiek grupių, kaip dažnai su jais dirbate, kas jus motyvuoja?

Jolita: Kas mane motyvuoja? Tai, kad yra žmonių, kuriems įdomu. Mane motyvuoja tie keisti klausimai apie lietuvių kalbą. Kai nesi lietuvis, kai kurie dalykai gali būti keisti. Mane dar motyvuoja mokymai, kuriuos rengia ir Vilniaus universitetas, ir Valstybinė lietuvių kalbos komisija, nes jie pastiprina mokytojaujančius. Ypač nelengvas darbas su pradinukais. Jei turi pažengusius, jau lengviau, jie supranta, apie ką eina kalba. Nežinau, kaip dar kitaip papasakojus apie tą motyvaciją, man tiesiog patinka.

Pamokų kiekis nėra labai pastovus, buvo etapų, kai du kartus per savaitę sėdėjo trys mokiniai klasėje. Aš neturiu didelių grupių, toli gražu. Ir mokinių situacijos skirtingos. Pavyzdžiui, vienas rašo knygą, jam dabar visiškai nėra kada mokytis, bet jis labai nori bendravimo ir labai neblogai kalba. Kitas šeimą sukūrė, vaikas gimė – tėtis mokosi, kad galėtų su vaiku kalbėtis. Trečias susipažino su lietuvaite, nori išmokti ką nors gražaus pasakyti ar prie gėlių užrašyti... Būna, pasimoko keletą mėnesių, paskui: „Och, žinok, nebetėsiu, išsiskyrėme.“ [Juokiasi.]

Kristina: Išsiskyrė, nes per sunki kalba?

Jolita: [Juokiasi.] Kartais pasako, kad šį trimestrą nebetėsiu, nes per daug visko, ir bandai tada atrinkti, kad būtų ne po daug, kad būtų suprantama. Yra žmonių, kuriems sunkiau kalbėti, yra tokių, kuriems lengviau. Mokytojui sunku, kai mokinys nenori kalbėti, nes nežinai, kaip paskatinti.

Kristina: Daugiausia mokosi mišrių šeimų antrosios pusės, nelietuviai? Ir dar lietuvių kilmės žmonės?

Jolita: Taip. Yra, aišku, dar ir tokių, kurie vien iš idėjos, ypač asociacijos pradininkai. Kai kurie niekaip nesusiję su Lietuva, bet vis tiek nori, domisi. Turime

nuo seno tokį žmogų, kuriam tiesiog įdomu, jis turi barą, turi, matyt, ir laisvo laiko, tai jis ir mokosi, ir nuolatos nori kalbėti. Jis jaučia artumą Lietuvai. Yra tokių, kuriuos tiesiog traukia tai, kas lietuviška, nors tai ir nedažnas atvejis.

Kristina: O kas jums sunkiausia mokytojo darbe? Sakėte, žodį išpešti?

Jolita: Taip, prakalbinti sunkiausia. Labai daug, aišku, pasiruošimo, o ta valanda ar pusantros, kaip jau ten sutari, prabėga labai greitai. Iš dalies gerai, kai visi pradedantys, nes tada iš naujo panaudoji tą pačią medžiagą, pažengusiems pasiruošti užima daug laiko, o nėra tiek auditorijos, kad tas pasiruošimas atsipirktų. Labai gerai, kad jau yra priemonių, ne tik knygų internete. Gali gyvai pabendrauti su kitais mokytojais, gali net ir parašyti lektorei klausimą, fantastika, tai labai lengvina.

Kristina: Pasiruošimas yra kiekvieno mokytojo peilis: nesvarbu, ar jis linksmas, ar pavargęs, ar turi laiko, ar neturi, vis tiek reikia ruošti ir nepadarysi to greičiau. O kas teikia džiaugsmo? Tie keisti klausimai? [Juokiasi.]

Jolita: Mokiniai atskleidžia tą kalbos aspektą, kurio tu anksčiau nesuvokei. Džiugina, kad yra žmonių, kurie nori mokytis mūsų kalbos. Džiugina, kad galima palyginti, kaip tas pačias kalendorines šventes švenčiame čia ir kaip minime jas Lietuvoje.

Kristina: O ko palinkėtumėte lituanistinių mokyklų mokytojams?

Jolita: Pirmiausia, aišku, ištvermės, kūrybiškumo, pasitenkinimo savo veikla. Nenustoti ieškoti įkvėpimo, tęsti savo darbą ir, žinoma, nepavargti.

Kristina: Tuo palinkėjimu ir pabaigsime pokalbį. Labai ačiū!

Straipsnių ciklas „Lietuvių kalbos naujovės ir įdomybės“. Straipsnį rėmė Valstybinė lietuvių kalbos komisija.

Jei norėtumėte publikuoti visą straipsnį ar jo dalį, prašom nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.